

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. oktoober 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0381(NLE)

14456/23
ADD 1

ECOFIN 1068
FIN 1071
UEM 330

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. oktoober 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 671 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 4. mai 2022. aasta rakendusotsust (EL) (ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD 1) Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 671 final.

Lisatud: COM(2023) 671 final

Brüssel, 19.10.2023
COM(2023) 671 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega muudetakse 4. mai 2022. aasta rakendusotsust (EL) (ST 7772/2022;
ST 7772/2022 ADD 1) Rootsi taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu
heakskiitmise kohta**

{SWD(2023) 342 final}

LISA

1. JAGU. TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVAGA ETTE NÄHTUD REFORMID JA INVESTEERINGUD

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

A. KOMPONENT 1. KESKKONNAHOIDLIK MAJANDUSE TAASTAMINE

Rootsi taaste- ja vastupidavuskava selle komponendi eesmärk on lahendada probleemid, mis on seotud Rootsi eesmärgiga saavutada 2045. aastaks CO₂-neutraalsus. Komponendi meetmed peaksid suurendama kohalikke ja piirkondlikke meetmeid maanteetranspordist ning muudest kliimat mõjutavatest süsinikdioksiidi allikatest ja muudest gaasidest tulenevate heitkoguste vähendamiseks; suurendada investeeringuid, et tööstuses saaks viia kasvuhoonegaaside netoheite nullini; suurendada investeeringuid eluasemete energiatõhususse; ning säilitama elurikkust väärtusliku looduse kaitsmise kaudu.

Esiteks on komponendi eesmärk kiirendada transpordisektori üleminekut fossiilkütusevabaks, suurendades investeeringuid säästvasse transpordilahendustesse, nagu raudtee-, elektri- ja biogaasi laadimisjaamad, mida täiendab reformide pakett, mille eesmärk on vähendada saastavate autode kasutamist. Reformid on osa keskkonnahoidlikust maksureformist, mille eesmärk on suunata maksud tööjõult keskkonnale.

Teiseks on komponendi eesmärk vähendada protsessiga seotud heitkoguste kogust, mida on suhteliselt kulukas vähendada, kuna tehnoloogia ei ole praegu turul kättesaadav. Vaja on rohkem teadusuuringuid, innovatsiooni, tutvustamist ja laiemat rakendamist. Komponent aitab seda probleemi lahendada, suurendades tööstuse CO₂ heite vähendamiseks mõeldud investeerimiskava „Industry Leap“ jaoks kättesaadavaid vahendeid.

Kolmandaks on komponendi eesmärk parandada Rootsi eluasemesektori energiatõhusust. Sektor eraldab aastas 11 miljonit tonni süsinikdioksiidi, peamiselt kodumajapidamiste elektri- ja ruumide kütmisest.

Lisaks on komponendi eesmärk aidata kaasa bioloogilisele mitmekesisusele, luues väärtuslikes looduslikes elupaikades ametlikud kaitsealad.

Komponent peaks aitama täita Rootsile esitatud riigipõhiseid soovitusi, eelkõige „säilitada investeeringud kestlikku transporti, et ajakohastada eri transpordiliike, eelkõige raudteed“ (riigipõhine soovitus 2/2019) ja „keskenduda rohepöördele, eelkõige energia puhtale ja tõhusale tootmisele ja kasutamisele, kõrgtehnoloogilistele ja uuenduslikele sektoritele [...], kestlikule transpordile“ (riigipõhine soovitus 2/2020) ning „teadusuuringutele ja innovatsioonile“ (riigipõhine soovitus 2/2019).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega, „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).

A.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud

Meede on investeerimiskava nimetusega „Climate Leap“, millega rahastatakse kohalikke ja piirkondlikke tegevusi süsinikdioksiidi ja muude kliimat mõjutavate gaaside heite vähendamiseks. Toetusesaajad on nii era- kui ka riiklikud üksused, eelkõige omavalitsused, organisatsioonid ja ettevõtted, välja arvatud üksikisikud.

Meede tugedab olemasolevat kava rahaliselt. Toetatavad meetmed hõlmavad konkreetseid kliimameetmeid sellistes valdkondades nagu transport, tööstus, põllumajandus ja energeetika. Need ulatuvad biogaasist ja taristust, nagu jalgrattateed või elektrisõidukite laadimispunktid, kuni nafta asendamiseni kaugküttega.

Eri liiki projektide vahel ei ole eelnevalt kindlaks määratud rahastamispaketti. Selle asemel rahastab „Climate Leap“ investeeringuid, millega vähendatakse kõige rohkem kasvuhoonegaaside heidet iga investeeritud Rootsi krooni kohta. Projektide valimisel järgitakse erinevaid kriteeriume. Tööstuses ja põllumajanduses kütmiseks kasutatavale bioenergiale üleminekut käsitlevate projektide puhul on meetme eesmärk vähendada biomassi kasutades kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 80 %, kasutades selleks direktiivi (EL) 2018/2001 VI lisas sätestatud kasvuhoonegaaside vähendamise arvutusmeetodi ja fossiilkütuse ekvivalenti. Biogaasi tootmisega seotud projektide puhul on meetme eesmärk vähendada käitise kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 65 %, kasutades selleks direktiivi (EL) 2018/2001 V lisas sätestatud kasvuhoonegaaside vähendamise arvutusmeetodit ja fossiilse energia ekvivalenti. Transpordiprojektide (teenindusjaamad) puhul peab meetme eesmärk olema kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001. Jäätmeid (plasti ringlussevõtt) käsitlevate projektide puhul on meetme eesmärk muuta vähemalt 50 % töödeldud ja liigiti kogutud kahjututest jäätmetest teiseseks tooraineks. Energiatõhususe projektide puhul on meetme eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside otseseid ja kaudseid heitkoguseid eelnevalt arvatud heitkogustega võrreldes keskmiselt vähemalt 30 %. Elektriautode laadimisjaamade ja -taristu projektide puhul peab meetme eesmärk olema kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetme ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega, „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01). Eelkõige peavad biokütused vastama taastuenergia direktiivi (EL) 2018/2001 artiklites 29, 30 ja 31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste normidele ning selle direktiivi kohaselt vastu võetud seonduvatele rakendusaktidele ja delegeeritud õigusaktidele. Meede peab olema kooskõlas ka direktiivis 2008/50/EL sätestatud õhukvaliteedi standarditega. Heitkogustega kauplemise süsteemi alla kuuluv tegevus ei ole rahastamiskõlblik, välja arvatud kaugkütteks kasutatava heitsoojuse puhul. Sellise heitsoojuse rahastamise puhul peab prognoositav kasvuhoonegaaside heide olema oluliselt väiksem komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/447¹ kehtestatud soojuspõhisest võrdlusalusest. Täies mahus ei rahastata enam ka järgmisi tegevusi: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides²; ii) jäätmete

¹ Kui toetatava tegevusega saavutatud prognoositud kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest märkimisväärselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

² Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

prügilate, põletusrajatiste³ ja mehhaaniliste bioloogiliste puhastusjaamadega seotud tegevused⁴ ja varad ning iii) tegevused ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib keskkonda kahjustada.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2025.

Investeering 2: Kliimainvesteeringud tööstussektoris (Industry Leap)

Meede on investeerimiskava nimega Industry Leap. Selle investeeringu eesmärk on anda rahalist toetust investeeringuteks, teadusuuringuteks, teostatavusuuringuteks, katseprojektideks ja näidisprojektideks, et aidata tööstusel minna üle nullilähedasele kasvuhoonegaaside netoheitele. Sellest rahastatakse projekte, millega arendatakse, esitletakse ja rakendatakse uut tehnoloogiat, mille abil saavutatakse suure protsessiheitega tööstusharudes kasvuhoonegaaside nullheide, väike või negatiivne heide.

Meede tugevdab olemasolevat kava. Sellega laiendatakse toetust tööstusprojektidele, mis annavad olulise panuse kliimaeesmärkide saavutamisse, näiteks biokütuste tootmine, ringlussevõetud plasti rafineerimistehased, vesiniku tootmine, ringlussevõturajatised ja akude tootmine. Kavast antavat toetust võib kasutada selliste kulude katmiseks, mis on seotud meetmetega, mis aitavad kaasa püsivalt negatiivsete kasvuhoonegaaside heitkoguste saavutamisele, sealhulgas teadus- ja arendustegevus, katsetamine, tutvustamine ja investeeringud. Kogu eelarvest eraldatakse vähemalt 85 % vahenditest vähese CO₂ heitega majandusele keskenduvatele teadus- ja arendusprojektidele ning kuni 15 % eraldatakse ringmajandusele keskenduvatele teadus- ja arendusprojektidele.

Toetust antakse meetmetele, mis vastavad vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest: 1) aidata vähendada tööstuslike kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis on otseselt või kaudselt seotud tööstusprotsessidega, 2) aidata kaasa negatiivsete heitkoguste tekkele biogeensete või atmosfäärist kõrvaldatud kasvuhoonegaaside kogumise, transpordi ja geoloogilise säilitamise kaudu või 3) uute tehnoloogiate või muude uuenduslike lahenduste rakendamise kaudu tööstuses, aidata märkimisväärselt kaasa Rootsi riikliku keskkonnanäidise „vähendatud kliimamõju“ saavutamisele.

Eeldatakse, et see meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäidise määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetme ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega, „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01). Eelkõige peavad biokütused vastama taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 artiklites 29, 30 ja 31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste normidele ning selle direktiivi kohaselt vastu võetud seonduvatele rakendusaktidele ja delegeeritud õigusaktidele. Meede peab olema kooskõlas ka direktiivis 2008/50/EL sätestatud õhukvaliteedi standarditega. Heitkogustega kauplemise süsteemi alla kuuluva tegevuse puhul peab prognoositav kasvuhoonegaaside heide olema oluliselt väiksem kui saastekvootide tasuta eraldamiseks kehtestatud asjakohased võrdlusalused⁵. Täies mahus ei

³ Erandit ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴ Erandit ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁵ Kui toetatava tegevusega saavutatud prognoositud kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest

rahastata enam ka järgmisi tegevusi: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁶; ii) prügilate, jäätmepõletustehaste⁷ ja mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁸ seotud tegevus ja varad; ning iii) tegevus ja varad, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Tehnilisele suunisele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) vastavaks loetakse järgmised selle investeeringuga seotud teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni meetmed: Selle investeeringuga seotud teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni meetmed, mis on suunatud ettevõtete keskkonnasäästlikkuse olulisele suurendamisele (nt CO₂ heite vähendamine, saaste vähendamine ja ringmajandus), kui selle investeeringuga seotud teadus- ja arendustegevus- ning innovatsioonimeetmete peamine eesmärk on töötada välja või kohandada alternatiive, millel on sektoris võimalikult väike keskkonnamõju.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2025.

Investeering 3: Kortere lamute energiatõhusus

Kortere lamute energiatõhusust käsitleva määruse ettepanekuga loodava avaliku sektori toetuskava eesmärk on motiveerida kinnisvaraomanikke kortere lamuid renoveerima, mis tavaliselt ei ole kasumlik tegevus. Toetuskavaga toetatakse investeeringuid, millega saavutatakse primaarenergia nõudluse vähenemine hoone tasandil vähemalt 20 %. Samuti peaks see toetama arukate energiasüsteemide rakendamist osana renoveerimistöödest.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2025.

Investeering 4: Tugevam raudteetugi

Selle meetmega ajakohastatakse Rootsi raudteed, et võimaldada raudteed transpordivahendina kasutada rohkematel inimestel ja ettevõtetel. Lisaks parandavad uuendused raudtee läbilaskevõimet. Ajakohastamine puudutab Gävle-Ånge (raudtee ja manööverdamine) ja Västeråsby-Långsele (raudtee ja manööverdamine) vahelist raudteed.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2022.

Investeering 5: Väärtusliku looduskeskkonna kaitse

Selle meetme eesmärk on kaitsta elurikkust kõrge loodusväärtusega aladel, luues looduskaitsealadel ametlikult kaitstud alad. Rootsi keskkonnaseadustiku kohaselt võib maakonna haldusnõukogu kuulutada maa- või veeala looduskaitsealaks, et säilitada bioloogiline mitmekesisus, kaitsta ja säilitada väärtuslikku looduskeskkonda või rahuldada vaba aja veetmise vajadust. Looduskaitsealaks võib määrata ka mis tahes ala, mis on vajalik väärtuslike looduskeskkondade või säilitamist väärtivate liikide elupaikade kaitsmiseks, taastamiseks või loomiseks. Meede seisneb hüvitise maksmises eramaomanikele kas maa ostu eest või hüvitise

märkimisväärselt väiksem, tuleks esitada selgitus selle kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁶ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁷ Erandit ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui meetme tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁸ Erandit ei kohaldata meetme tegevuste suhtes, mis toimuvad olemasolevates mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades, kus nende tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel et need tegevused ei suurenda jaamade jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

maksmises ametlikust kaitsest tulenevate piirangute eest. Looduskaitseala loomise otsuses täpsustatakse maa- ja veekogude kasutamise õiguse piirangud, mis on vajalikud looduskaitseala eesmärgi saavutamiseks.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Reform 1: Vähendamiskohustuse kohandamine

Reformiga nõutakse, et kütusetarnijad segaksid bensiini, diislikütusesse ja reaktiivkütusetesse säästvaid biokütuseid. Eeldatakse, et see aitab saavutada Rootsi kliimaeesmärki saada 2045. aastaks CO₂-neutraalseks, kuna sellega toetatakse taastuvkütuseid olemasolevate tava- ja õhusõidukipargi tarvis. Reaktiivkütuse vähendamise kohustus kehtestati 1. juulil 2021 ja selle kohaselt peavad tarnijad järk-järgult vähendama reaktiivkütuse heitkoguseid, alustades 0,8 %-lt 2021. aastal ja jõudes 27 %-le 2030. aastal. Alates 1. augustist 2021 on suurendatud bensiini ja diislikütuse vähendamiskvoote. Diisli puhul suurenevad kvoodid järk-järgult 6 %-lt 2021. aastal 28 %-le 2030. aastal ja 26 %-lt 2021. aastal 66 %-le 2030. aastal. Kohustuse täitmiseks kasutatavad biokütused peavad vastama taastuenergia direktiivi (EL) 2018/2001 artiklites 29, 30 ja 31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste normidele ja seonduvatele rakendusaktidele ja selle direktiivi alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.

Reform pidi olema ellu viidud 30. septembriks 2021.

Reform 2: Kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise kaotamine

teatavates sektorites

Selle meetmega lõpetatakse järk-järgult kütteks või statsionaarsete mootorite käitamiseks kasutatavate kütuste energiamaksu vähendamine. Eeldatakse, et see aitab saavutada Rootsi kliimaeesmärki saavutada 2045. aastaks CO₂-neutraalsus. Käesoleva meetmega hõlmatud sektorid on tootmine ning põllumajandus-, metsandus- ja vesiviljelustegevus.

Reform jõustub järk-järgult, alustades maksusoodustuse vähendamisest 50 % võrra 30. septembriks 2021 ja lõpetades maksuvähenduse täieliku kaotamisega 31. märtsiks 2022.

Reform 3: Ametiautode korrigeeritud maksustatavad hüvitismäärad

Selle meetmega kohandatakse ametiautode maksustatavate hüvitismäärade korrigeerimisega suhtelisi kulusid, et kajastada paremini erasõiduki omamise kulusid. Paljudel juhtudel eeldatakse, et reform toob kaasa maksustatava hüvitise väärtuse suurenemise, mis suurendab ametiauto omamise kulusid. Reformi eesmärk on muuta maksusüsteem sõidukihüvitiste ja rahaliste palkade osas neutraalseks. Reform pidi olema ellu viidud 30. septembriks 2021.

A.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
1	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S1: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 300 000 tonni võrra		Uus CO ₂ või CO ₂ -ekvivalendi vähendamine	0	300 000	4. kv	2021	Keskonnakaitseamet kiidab heaks projektid, mis on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja mis kokku vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendavalt 300 000 tonni võrra aastas 16 aasta jooksul.
2	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S2: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 240 000 tonni võrra		Uus CO ₂ või CO ₂ -ekvivalendi vähendamine	300 000	540 000	4. kv	2022	Eesmärk loetakse saavutatuks, kui keskkonnakaitseamet on heaks kiitnud mitu projekti, mis on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja mis kokku vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendavalt 240 000 tonni võrra aastas 16 aasta jooksul.
3	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S3: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 140 500 tonni võrra		Uus CO ₂ või CO ₂ -ekvivalendi vähendamine	540 000	680 500	4. kv	2023	Eesmärk loetakse saavutatuks, kui keskkonnakaitseamet on heaks kiitnud mitu projekti, mis on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja mis kokku vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendavalt 140 500 tonni võrra aastas 16 aasta jooksul.
4	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S4: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 89 500 tonni võrra		Uus CO ₂ või CO ₂ -ekvivalendi vähendamine	680 500	770 000	4. kv	2024	Eesmärk loetakse saavutatuks, kui keskkonnakaitseamet on heaks kiitnud mitu projekti, mis on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja mis kokku vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendavalt 89 500 tonni võrra aastas 16 aasta jooksul.
5	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S5: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt		Uus CO ₂ või CO ₂ -ekvivalendi vähendamine	770 000	785 000	4. kv	2025	Eesmärk loetakse saavutatuks, kui keskkonnakaitseamet on heaks kiitnud mitu projekti, mis on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja mis kokku vähendavad süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendavalt 15 000 tonni võrra aastas 16 aasta jooksul.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			15 000 tonni võrra							
6	Kliimainvesteeringud tööstussektoris	Siht	Anda toetust projektidele, mis võivad aidata kaasa süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisele		Toetust saavate projektide arv	0	100	4. kv	2025	Eesmärk loetakse saavutatuks, kui kogusumma 286,4 miljonit eurot on eraldatud kokku vähemalt 100 projektile, mis i) on kooskõlas meetme kirjelduses sätestatud kriteeriumidega ja ii) võivad aidata vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid täiendava 10 000 000 tonni süsinikdioksiidi võrra aastas 2035. aastaks (kui projektid on täielikult käivitunud). Arvutused kinnitatakse sõltumatu aruandega.
7	Korterelamute energiatõhusus	Eesmärk	Jõustada määrus, millega kehtestatakse korterelamute energiatõhususe parandamiseks tehtavate investeeringute toetuskava	Säte määruse jõustumise kohta.				4. kv	2021	Jõustada määrus, millega kehtestatakse korterelamute energiatõhususe parandamiseks tehtavate investeeringute toetuskava. Toetuskavaga toetatakse investeeringuid, millega saavutatakse primaarenergia nõudluse vähenemine hoone tasandil vähemalt 20 %. Samuti peaks see toetama arukate energiasüsteemide rakendamist osana renoveerimistöödest.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
8	Korterelamute energiatõhusus	Siht	Renoveeriti hooneid 600 000 ruutmeetri ulatuses.		Ruutmeetrid	0	600 000	4. kv	2025	<p>Renoveeritud on hooneid 600 000 ruutmeetri ulatuses. Mõõtühik on Atemp, mis määrab hoone põrandapinna, millel energiatõhusus peaks põhinema.</p> <p>Atemp on määratletud kui kõigi selliste põrandate, pööningupõrandate ja keldripõrandapindade põrandapind, millel on reguleeritava temperatuuriga alad, mida köetakse temperatuurini üle 10 °C ja mis on piiritletud hoone välispiirde siseküljega. Pind hõlmab ka siseseinu või treppide, šahtide jms avasid. Garaazis, eluhoones asuvas hoones või muudes mitteiluruumides kui garaazis olev pind ei ole siiski hõlmatud.</p>
9	Tugevam raudteetugi	Siht	Täiustatud või uuendatud on 60 km raudteed		Kilomeetrid	0	60	4. kv	2021	Lõpule on viidud raudteetaristu, kaasa arvatud rööpaseade- ja manööverdustaristu ajakohastamine Gävle-Åänge vahel 60 km ulatuses.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
10	Tugevam raudteetugi	Siht	Täiustatud või uuendatud on 40 km raudteed		Kilomeetrid	60	100	4. kv	2022	Tuleb lõpule viia raudteetaristu, kaasa arvatud rööpaseade- ja manööverdustaristu ajakohastamine Vesteraspy-Långsele vahel 40 km ulatuses.
13	Vähendamiskohustuse kohandamine	Eesmärk	Jõustada seadus, millega kehtestatakse suuremad kvoodid seoses kohustusega vähendada bensiini ja diislikütuse kasvuhoonegaaside heidet, nõudes kütusetarnijatelt biokütuste järkjärgulist sissesegamist	Õigusnorm, millega kehtestatakse suuremad vähendamiskvoodid seoses kohustusega vähendada bensiini ja diislikütuse kasvuhoonegaaside heidet, märkides ära jõustumisaja				3. kv	2021	Jõustada seadus, millega kehtestatakse suurendatud vähendamiskvoodid seoses vähendamiskohustusega, mille kohaselt kütusetarnijad peavad järk-järgult segama bensiini ja diislikütusesse biokütuseid.
14	Vähendamiskohustuse kohandamine	Eesmärk	Jõustada seadus, millega kehtestatakse reaktiivkütuse vähendamise kohustus	Õigusnorm, millega kehtestatakse reaktiivkütuse vähendamise kohustus, märkides ära jõustumisaja				3. kv	2021	Jõustada vähendamiskohustus, mille kohaselt kütusetarnijad peavad segama reaktiivkütusesse biokütuseid. Reaktiivkütuse tarnijad peavad järk-järgult vähendada biokütuste sissesegamisel tekkivat reaktiivkütuse heidet, alustades heite vähenemisest 0,8 % võrra 2021. aastal kuni 27 %ni 2030. aastal.
15	Kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise kaotamine teatavates sektorites	Eesmärk	Jõustada seadus, millega osaliselt kaotatakse kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine teatavates sektorites	Õigusnorm, millega osaliselt kaotatakse kütuse energiamaksu vähendamine teatavates sektorites, märkides ära jõustumisaja				3. kv	2021	Jõustada seadus, millega osaliselt kaotatakse kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine põllumajandus-, metsandus- ja vesiviljelussektorites. See on teine kahest sammust, mille eesmärk on kaotada teatavates sektorites kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine. Esimene samm on maksusoodustuse vähendamine 50 % võrra.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
16	Kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise kaotamine teatavates sektorites	Eesmärk	Jõustada seadus, millega täielikult kaotatakse kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine teatavates sektorites	Õigusnorm, millega täielikult kaotatakse kütuse energiamaksu vähendamine teatavates sektorites, märkides ära jõustumisaja				1. kv	2022	Jõustada pärast vastuvõtmist Rootsi parlamendis seadus, millega kaotatakse täielikult tööstuses ja põllumajanduses, metsanduses ja vesiviljeluses kütustele kehtestatud energiamaksu vähendamine. See on teine kahest etapist, mille eesmärk on kaotada teatavates sektorites kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine.
17	Ametiautode korrigeeritud maksustatavad hüvitismäärad	Eesmärk	Jõustada ametiautode maksustatava hüvitismäära kohandamise seadus	Õigusnorm, millega kohandatakse ametiautode maksustatavat hüvitismäära, märkides ära jõustumisaja				3. kv	2021	Ametiautode maksustatava tulu määra kohandamise seaduse jõustumine, millega kohandatakse ametiautode maksustatavat tulumäära nii, et need kajastaksid paremini eraomandis olevate autode kulusid, eesmärgiga muuta maksusüsteem autotoetuste ja rahalise palga vahel neutraalseks.
18	Väärtusliku looduskeskkonna ametlik kaitse	Siht	Bioloogilise mitmekesisuse jaoks kõrge loodusväärtusega looduse kaitseks väljamakstud rahalised vahendid		miljonit Rootsi krooni	0	2 500	4. kv	2023	Ettevõtetele või üksikisikutele makstakse välja vähemalt 2,5 miljardit Rootsi krooni kas maa ostmiseks või hüvitisena sellise maa kasutamise piiramise eest, millel on suur looduslik väärtus bioloogilise mitmekesisuse seisukohast, eesmärgiga tagada ametlik kaitse. Investeeringu tulemus esitatakse aruandes, mille avaldab Rootsi keskkonnakaitseamet. Aruandest nähtub, kui palju hüvitist on aastatel 2021–2023 makstud eramaaomanikele kas maa ostu eest või hüvitisena ametlikust kaitsest tulenevate piirangute eest. Aruanne sisaldab ka teavet ametlikult kaitstavate alade arvu ja kogu kaitstava ala kohta.

B. KOMPONENT 2. HARIDUS JA ÜLEMINEK

Komponent „Haridus ja üleminek“ hõlmab reforme ja investeeringuid, mille eesmärk on parandada töötute tööhõivevõimalusi inimkapitali suurendamise kaudu, hõlbustada struktuurseid muutusi, eelkõige kohandumist üha digitaalsema ühiskonnaga, harides ja koolitades töötajaid, et suurendada tööturu paindlikkust ajakohastatud töökaitseaduse ja paremate üleminekuvõimaluste abil.

Komponendi eesmärk on suurendada pikas perspektiivis tööhõivet ja tootlikkust, suurendades tööjõu inimkapitali ja vastates paremini nõudlusele. Struktuurne ümberkujundamine, eelkõige digiüleminek, seab nõudmised ümberõppe võimalustele, kui tööjõul puuduvad tööturul nõutavad oskused.

Rootsi tööturul on eriti raskes olukorras inimesed, kes on sündinud väljaspool liitu, kellel puudub keskharidus, eakad töötud ja puudega inimesed. Töötus on kriisi ajal suurenenud. Komponendi eesmärk on võidelda inimeste tööturult lahkumise vastu ja seda vältida.

COVID-19 kriisi tõttu on kadunud palju teenustesektori töövõimalusi noortele või hiljuti saabunud sisserändajatele. Sellistes sektorites nagu tervishoid, haridus või IKT on raskusi sobivate oskustega inimeste leidmisel. Oskuste nappus takistab Rootsi ettevõtete kasvu ning piirab võimalust säilitada ja parandada hoolekandesüsteemi kvaliteeti.

Komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, mis parandavad üleminekuvõimalusi üldiselt ja töötuks jäänud inimeste jaoks. Komponendi eesmärk on suurendada õppekohtade arvu, pakkuda rohkem koolitusvõimalusi, keskendudes kutseõppele ja täiskasvanuharidusele. Lisaks on kavas suurendada kohtade arvu ülikoolides ja muudes kõrgharidusasutustes.

Komponent peaks aitama ellu viia Rootsile esitatud riigipõhiseid soovitusi, eelkõige haridusele ja oskustele suunatud investeeringutega seotud majanduspoliitikat (riigipõhine soovitus 2, 2019) ning hariduse ja oskuste arendamise toetamist (riigipõhine soovitus 2, 2020).

B.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses

Selle investeeringu eesmärk on, et rohkem inimesi läbiks kutseõppe keskhariiduse tasemel ja suudaks seega tööd leida. Investeeringud peaksid pikas perspektiivis parandama tööturu vastavust tööturu vajadustele ja suurendama tööhõivet. Osa täiskasvanute kutsehariduse algatusest on ajendatud vajadusest pakkuda koolitust eakate hooldajatele, kes osalevad algatuses „Eakate hooldamine“, mis on osa 3. komponendist.

Meetmega tugevdatakse ajutiselt olemasolevaid teadmisi, mis pakuvad keskhariiduse tasemel kutseharidusprogramme täiskasvanutele. Seda võib kombineerida rootsi keelega sisserändajate puhul või rootsi keelega teise keelena. Eelistatakse isikuid, kes vajavad haridust kõige rohkem, näiteks töötuid või puuduliku eelneva haridusega isikuid. Eeldatakse, et koolituskursused tellitakse peamiselt eraõiguslikelt koolitajatelt, mis võimaldab kiiret kasvu ja paindlikkust, et vastata muutuvatele koolitusvajadustele.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Reform 1: Suurem hüvitis kutseõppeks koos rootsi keelega sisserändajatele ja rootsi keele õppeks teise keelena

Reformi eesmärk on luua kohalikele omavalitsustele majanduslikud stiimulid kutseõppe ja rootsi keeleõppe kombineerimiseks. Selleks muudetakse asjaomast õigusakti, suurendades selliste kombineeritud kursuste eest makstava riikliku hüvitise suurust. See peaks lühendama õppeperioodi ning võimaldama osalejatel kiiremini tööd otsida ja leida. Selle reformiga toetatakse 1. investeeringut ja eeldatakse, et see suurendab sihtrühma õppekohtade arvu, eelkõige täiskasvanute puhul, kellel puudub keskharidus ja piisav keeleoskus.

Reform pidi olema ellu viidud 30. septembriks 2020.

Investeering 2: Rohkem õppekohti kõrgemas kutsehariduses

Selle investeeringu eesmärk on parandada haridus-, koolitus- ja üleminekuväljavaateid, et vastata tööturu vajadustele kriisi ajal ja pärast seda ning täiendada tööjõu oskusi, suurendades kohtade arvu kõrghariduses. Investeeringutega loodetakse rahuldada üleminekuvajadusi tööturul, kus juba enne kriisi on tööjõupuudus paljudel kutsealadel, eelkõige hoolekande-, andme-/IT- ja tööstussektoris. Eeldatakse, et 59 % kõrghariduse täiendavatest õppekohtadest asuvad andme-/IT-valdkonnas või aitavad mõnel muul viisil kaasa digipöördele.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Investeering 3: Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks

Investeeringud keskenduvad hariduse laiendamisele ülikoolides ja muudes kõrgharidusasutustes, et lahendada tööturu probleeme. Keskendutakse programmidele, mis on suunatud tööjõupuudusele ning ümberõppele ja edasistele õpingutele. Investeeringuga suurendatakse ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste rahastamist, et võimaldada rohkem täistööajaga üliõpilasi (õppekohti), tugevdada ühiskonda, rahuldada inimeste vajadusi koolituse järele, mis aitab leida töökohti, toetada üleminekut, et valmistada inimesi paremini ette tuleviku tööturuks ja parandada heaolu, ning suurendada Rootsi ettevõtlussektori konkurentsivõimet. Investeeringuga loodetakse luua rohkem töökohti, suurendada tootlikkust ja toetada hästi haritud tööjõu pakkumist. Keskmiselt 27 % täiendavatest õppekohtadest peaks suurendama digioskusi või panustama digipöördesse mõnel muul viisil.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2025.

Reform 2: Töökaitseeadus ja suuremad üleminekuvõimalused

Reformi eesmärk on kohandada praegust tööhõivekaitset, et suurendada nii paindlikkust kui ka liikuvust tööturul. Rootsi tööturul on üha suurem lõhe töökogemuse ja pika haridusteeda inimeste ning töökogemuseta ja vaid lühikese haridusteeda inimeste vahel, kellel on üha raskem püsivat tööd leida. Vaja on suuremat liikuvust ja rohkem tööturule sisenemise võimalusi ebasoodsas olukorras olevatele inimestele. Tööandjad vajavad suuremat paindlikkust ja prognoositavust, et nad suudaksid tegevust kohandada ja konkurentsiga toime tulla, samal ajal kui töötajad vajavad kaitset, mis on kohandatud uuele tööturule, kusjuures vaja on pidevat oskuste täiendamist ja seega suuremat tööalast konkurentsivõimet kui olulist julgeolekutegurit. Reformi eesmärk on ajakohastada tööhõive kaitset, säilitades samal ajal üldise tasakaalu tööturu osapoolte vahel.

Investeering peab olema rakendatud 30. juuniks 2022.

B.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
19	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S1: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	0	1 000	4. kv	2020	Uute õppekohtade arv 2020. aastal võrreldes iga-aastaste õppekohtade lähte arvuga 2019. aastal (34 000), eelistatakse neid, kes vajavad kõige rohkem haridust kooskõlas meetme kirjelduses esitatud kriteeriumidega. Uute õppekohtade loomise tulemusena on õppekohtade koguarv 35 000. Õppekohad on määratletud kui täistööajale taandatud õppekohad.
20	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S2: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	1 000	7 800	4. kv	2021	Uute õppekohtade arv 2021. aastal võrreldes iga-aastaste õppekohtade lähte arvuga 2019. aastal (34 000), eelistatakse neid, kes kooskõlas meetme kirjelduses esitatud kriteeriumidega vajavad haridust kõige rohkem.. Uute õppekohtade loomise tulemusena on õppekohtade koguarv 40 800. Õppekohad on määratletud kui täistööajale taandatud õppekohad.
21	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S3: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	7 800	15 700	4. kv	2022	Uute õppekohtade arv 2022. aastal võrreldes iga-aastaste õppekohtade lähte arvuga 2019. aastal (34 000), eelistatakse neid, kes kooskõlas meetme kirjelduses esitatud kriteeriumidega vajavad haridust kõige rohkem. Uute õppekohtade loomise tulemusena on õppekohtade koguarv 41 900. Õppekohad on määratletud kui täistööajale taandatud õppekohad.
22	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S4: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	15 700	16 900	4. kv	2023	Uute õppekohtade arv 2023. aastal võrreldes iga-aastaste õppekohtade lähte arvuga 2019. aastal (34 000), eelistatakse neid, kes kooskõlas meetme kirjelduses esitatud kriteeriumidega vajavad haridust kõige rohkem.. Uute õppekohtade loomise tulemusena on õppekohtade koguarv 35 200. Õppekohad on määratletud kui täistööajale taandatud õppekohad.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
23	Suurem hüvitis kutseõppeks koos rootsi keelega sisserrändajatele ja rootsi keele õppeks teise keelena	Eesmärk	Kehtestada suurem hüvitis kutseõppeks koos rootsi keelega sisserrändajatele ja rootsi keele õppeks teise keelena	Õigusnorm, millega kehtestatakse kõrgem hüvitise tase kutseõppe eest koos rootsi keelega sisserrändajatele ja rootsi keelele teise keelena õppimiseks, märkides ära jõustumisaja				3. kv	2020	Seaduse jõustumine: Sellega kehtestatakse kõrgem riikliku hüvitise määr koolituskursustele, mis ühendavad kutseõpet tervishoiu- ja sotsiaalhoolduse valdkonnas ning rootsi keele õpet.
24	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S1: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	0	2 000	4. kv	2020	Uute õppekohtade arv 2020. aastal võrreldes varem kavandatud kasvuga 40 500 õppekohani 2020. aastal, mis tähendab, et 2020. aasta neljandas kvartalis oli kokku 42 500 õppekohta. Meede on suunatud keskhariduse või samaväärse haridusega isikutele, kes soovivad omandada kvalifitseeritud kutsekvalifikatsiooni. Eesmärgi täitmise kontrollimiseks jälgitakse täistööajale taandatud õppekohtade koguarvu asjaomasel aastal.
25	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S2: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	2 000	6 300	4. kv	2021	Uute õppekohtade arv 2021. aastal võrreldes varem kavandatud kasvuga 42 500 õppekohani 2021. aastal, mis tähendab, et 2021. aasta neljandas kvartalis oli kokku 46 800 õppekohta. Meede on suunatud keskhariduse või samaväärse haridusega isikutele, kes soovivad omandada kvalifitseeritud kutsekvalifikatsiooni. Eesmärgi täitmise kontrollimiseks jälgitakse täistööajale taandatud õppekohtade koguarvu asjaomasel aastal.
26	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S3: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	6 300	11 000	4. kv	2022	Uute õppekohtade arv 2022. aastal võrreldes varem kavandatud kasvuga 44 000 õppekohani 2022. aastal, mis tähendab, et 2022. aasta neljandas kvartalis oli kokku 48 700 õppekohta. Meede on suunatud keskhariduse või samaväärse haridusega isikutele, kes soovivad omandada kvalifitseeritud kutsekvalifikatsiooni. Eesmärgi täitmise kontrollimiseks jälgitakse täistööajale taandatud õppekohtade koguarvu asjaomasel aastal.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
27	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S4: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses		Täistööajale taandatud õppekohtade arv	11 000	14 900	4. kv	2023	Uute õppekohtade arv 2023. aastal võrreldes varem kavandatud kasvuga 45 300 õppekohani 2023. aastal, mis tähendab, et 2023. aasta neljandas kvartalis oli kokku 49 200 õppekohta. Meede on suunatud keskhariduse või samaväärse haridusega isikutele, kes soovivad omandada kvalifitseeritud kutsequalifikatsiooni. Eesmärgi täitmise kontrollimiseks jälgitakse täistööajale taandatud õppekohtade koguarvu asjaomasel aastal.
28	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S1: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses		Täisajaga registreerunud üliõpilaste arv	0	9 000	4. kv	2021	Käesoleva semestri jooksul ülikooli korraldatud mis tahes kursusele registreeritud 9 000 täiendavat üliõpilast (täistööaja ekvivalendina) võrreldes 2019. aastal registreeritud 300 400 täisajaga üliõpilasega, mis tähendab 2021. aasta neljandas kvartalis kokku 309 400 täisajaga üliõpilast.
29	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S2: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses		Täisajaga registreerunud üliõpilaste arv	9 000	19 000	4. kv	2022	Käesoleva semestri jooksul ülikooli korraldatud mis tahes kursusele registreeritud 10 000 täiendavat üliõpilast (täistööaja ekvivalendina) võrreldes 2019. aastal registreeritud 300 400 täisajaga üliõpilasega, mis tähendab 2022. aasta neljandas kvartalis kokku 310 400 täisajaga üliõpilast.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
30	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S3: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses		Täisajaga registreerunud üliõpilaste arv	19 000	25 000	4. kv	2023	Käesoleva semestri jooksul ülikooli korraldatud mis tahes kursusele registreeritud 6 000 täiendavat üliõpilast (täistööaja ekvivalendina) võrreldes 2019. aastal registreeritud 300 400 täisajaga üliõpilasega, mis tähendab 2023. aasta neljandas kvartalis kokku 306 400 täisajaga üliõpilast.
31	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S4: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses		Täisajaga registreerunud üliõpilaste arv	25 000	30 600	4. kv	2024	Käesoleva semestri jooksul ülikooli korraldatud mis tahes kursusele registreeritud 5 600 täiendavat üliõpilast (täistööaja ekvivalendina) võrreldes 2019. aastal registreeritud 300 400 täisajaga üliõpilasega, mis tähendab 2024. aasta neljandas kvartalis kokku 306 000 täisajaga üliõpilast.
32	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S5: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses		Täisajaga registreerunud üliõpilaste arv	30 600	35 900	4. kv	2025	Käesoleva semestri jooksul ülikooli korraldatud mis tahes kursusele registreeritud 5 300 täiendavat üliõpilast (täistööaja ekvivalendina) võrreldes 2019. aastal registreeritud 300 400 täisaasta üliõpilasega, mis tähendab 2025. aasta neljandas kvartalis kokku 305 700 täisajaga üliõpilast.
33	Töökaitse seadus ja suuremad üleminekuvõimalused	Eesmärk	Jõustada seadusemuudatuse d, et ajakohastada töökaitset ja suurendada üleminekuvõimalusi	Õigusnorm, millega nähakse töötajatele ette suurem töökaitse ja üleminekuvõimalused, märkides ära jõustumisaja.				2. kv	2022	Pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud seadusandlikud muudatused, jõustuvad asjaomased õigusaktid, eelkõige tööhõive kaitse seadus, ning esildatud uued seadused, mis käsitlevad üliõpilaste ülemineku rahastamist ning elementaarset ülemineku ja oskuste toetamist tööturul. Õigusaktide paketi eesmärk on anda tööandjatele suurem paindlikkus ja prognoositavus, et nad saaksid oma tegevust kohandada, konkureerida ja kohandada töötajate kaitset uuel tööturul, kus turvalisus seisneb oskuste pidevas arendamises, suurendades seeläbi tööalast konkurentsivõimet. Teiseks peaks töötajatel olema võimalus saada elementaarset toetust üleminekuks ja oskuste omandamiseks, et kohanemine uue töökohaga läheks hõlpsamalt. Kolmandaks on uue üliõpilaste ülemineku ja ümberõppe rahastamiskava eesmärk hõlbustada töötajate võimalust osaleda elukestvas õppes, et tugevdada nende positsiooni tööturul oma karjääri jooksul.

C. KOMPONENT 3. PAREMAD TINGIMUSED DEMOGRAAFILISTE PROBLEEMIDE LAHENDAMISEKS

See komponent hõlmab reforme, mille eesmärk on tõsta keskmist pensioniiga, tugevdada riigi rahanduse jätkusuutlikkust, parandada eakate hoolduskeskuste töötajate oskusi ning tõhustada finantssüsteemi järelevalvet ja jõustamist seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega.

Rootsi tegi kindlaks mitu probleemi seoses pikaajalise hoolduse ja demograafiaga (eeldatavasti pikaajalise mõjuga eelarvele) ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse jõustamismehhanismidega seotud probleemid.

Esiteks on vaja parandada pikaajalise hoolduse süsteemi kvaliteeti. Selle eesmärgi saavutamiseks viiakse läbi reform, millega reguleeritakse abiõdede kutsealast tunnustamist, ning seda täiendatakse kohalike omavalitsuste poolt keskkuses palgatud hooldajate inimkapitali uuendamisega, hüvitades tasustatud tööajal toimuva täiendkoolitusega seotud kulud.

Teiseks peaks keskmine pensioniiga tõusma samal ajal, kui peaks paranema riikliku pensionisüsteemi jätkusuutlikkus, pidades silmas keskmise eluea pikenedamist ja tööealise elanikkonna vähenemist. Komponendiga püütakse seda probleemi lahendada, lisades olemasoleva reformi, millega seotakse pensioniiga võrdlusalusega (vastavalt keskmisele eeldatavale elueale) ning kohandades sotsiaalkindlustusmaksete süsteemis vastavaid vanusepiire.

Kolmandaks tuleks suurendada jõupingutusi rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemiseks. Rootsi on juba kehtestanud mitu meetet ja komponent täiendab neid kahe reformiettepanekuga: 1) Avalik uuring järelevalve institutsioonilise struktuuri tõhususe kohta rahapesuvastase võitluse valdkonnas koos ettepanekutega parandada teabevahetust era- ja avaliku sektori asutuste vahel; 2) Kõikidele asjaomastele pädevatele asutustele pangakontode ja -seifidega seotud andmetele juurdepääsu võimaldava õigusakti vastuvõtmine.

Komponent peaks aitama kaasa Rootsil esitatud riigipõhiste soovitude täitmisele, eelkõige „majanduspoliitikaga seotud investeeringute keskendamine haridusele ja oskustele“ (riigipõhine soovitus 2, 2019), „rahapesuvastase raamistiku tõhusa järelevalve ja täitmise tagamine“ (riigipõhine soovitus 2, 2019) ning „rahapesuvastase järelevalve tulemuslikkuse parandamine ja rahapesuvastase raamistiku tulemuslik jõustamine“ (riigipõhine soovitus 3, 2020) ning „eelarvepoliitika, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus, edendades samal ajal investeeringuid, (...) tagada tervishoiusüsteemi vastupidavus, sealhulgas elutähtsate meditsiinivahendite tarnimise, taristu ja piisava tööjõu kaudu“ (riigipõhine soovitus 1, 2020).

C.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Eakate hoolduse algatus

Selle investeeringu eesmärk on parandada eakate hoolduskeskuste töötajate oskusi. See koosneb palgakulude väljamaksetest, mis on seotud töötajate oskuste täiendamise ja nende koolitamisega (8 000 osalejat eri rühmadest) nende tööajal. Keskvalitsus teeb need väljamaksed omavalitsustele, kes vastutavad eakate hoolduse eest.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Reform 1: Abiõe kutsenimetuse reguleerimine

Reformi eesmärk on kõrvaldada siseriiklike õigusnormide puudumine seoses tunnustatud abiõe kutsenimetuse saamiseks vajalike oskuste ja/või haridusega. Seadusandlik ettepanek jõustub 30. septembriks 2023 ja selles esitatakse abiõe kutsenimetust taotlevatelt isikutelt nõutav haridus ja/või vastavad oskused. Nähakse ette kümneaastane üleminekuperiood (eeldatavasti lõpeb 2033. aastal), et võimaldada ametis olevatel töötajatel kutsetunnistust taotleda ja saada. Reformi rakendamise oodatavad tulemused on abiõe kutseala õiguskaitse ning tervishoiuasutuste ja pikaajalise hoolduse sektori kvaliteetsemad ja ohutumad teenused.

Reform peab olema ellu viidud 30. septembriks 2023.

Reform 2: Kohandatud vanusepiirid

Reformi eesmärk on tõsta keskmist pensioniiga ja parandada veelgi riikliku pensionisüsteemi jätkusuutlikkust, tõstes järk-järgult pensioniiga, mis kajastub sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides tehtavates kohandustes. Alates 2023. aastast kohandatakse järk-järgult mitut vanusepiiri, eelkõige tõstetakse pensionihüvitiste kinnipidamise vanuse alampiiri 62-lt 63-le ja vanuse alampiiri, millal on võimalik maksta põhipensioni, 65-lt 66-le. Seejärel, alates 2026. aastast, seotakse pensioniea piirmäärad võrdlusvanusega, mis on kooskõlas keskmise eeldatava elueaga. Sotsiaalkindlustus-, maksu- ja sotsiaalkindlustussüsteemide vanusepiire kohandatakse vastavalt, et võimaldada suuremat tööjõupakkumist ja suuremat maksutulu.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Reform 3: Tugevamad rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased meetmed

Kahe ülesande täitmiseks on korraldatud avalik küsitlus. Esiteks tuleb esitada ettepanekud õigusaktide muutmiseks, et kehtestada rangemad ja tõhusamad rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased meetmed. Teiseks hinnata Rootsi finantsjärelevalveasutuse tõhusust ressursside, personali ja valitsuse kontrolli osas, samuti järelevalvesüsteemi kui institutsioonilise struktuuri tõhusust tervikuna. Ettepanek esitati valitsusele 31. mail 2021 (SOU 2021:42) ja see saadeti avalikule konsultatsioonile, mis lõppes 16. septembril 2021. Avaliku uuringu tulemusi võetakse arvesse valitsuse ettepanekus ning asjakohased õigusaktid võetakse vastu ja jõustuvad.

Reform peab olema ellu viidud 31. detsembriks 2023.

Reform 4: Uus pangakonto- ja pangaseifisüsteem

Reformi eesmärk on anda asjaomastele asutustele (rahapesu andmebüroole, maksuametile, täitevasutusele, õiguskaitseasutustele) juurdepääs pangakonto- ja pangaseifimandide isikuandmetele, et tõhustada rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse alaseid jõupingutusi: Meede ei hõlma saldot ja tehingute ajalugu käsitlevaid andmeid. Sellekohane teave tehakse kättesaadavaks Rootsi maksuameti hallataval platvormil. Seadusandlik ettepanek (2019/20:83) saadeti Rootsi parlamenti 11. veebruaril ja see jõustus 10. septembril 2020 (2020:272); Rootsi maksuamet ühendab süsteemiga ligikaudu 150 finantseerimisasutust ja pädevat asutust ning see peaks valmis olema 30. juuniks 2022.

Reform pidi olema ellu viidud 30. septembriks 2020.

Reform 5: Taaste- ja vastupidavuskava tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamine

Reformi eesmärk on kehtestada asjakohased õiguslikud volitused või ülesanded ametiasutustele, kes osalevad Rootsi taaste- ja vastupidavuskava rakendamise koordineerimises, järelevalves, kontrollimises ja auditeerimises tõhusal ja tulemuslikul viisil, mis vastab määruses (EL) 2021/241 sätestatud nõuetele. Selleks et tagada piisav ja toimiv sisekontrollisüsteem seoses taaste- ja vastupidavusraha rakendamisega, peavad enne esimese maksetaotluse esitamist komisjonile olema jõustunud järgmised seadusandlikud muudatused.

1) Kohaldatavate määruste muudatused ja ülesanded kõigile valitsusasutustele, kes on seotud taaste- ja vastupidavuskava rakendamise tegevusaspektidega kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 22 ja artikli 34 lõike 2 nõuetega;

2) Kõikide ametlike volituste jõustumine, et teostada asjakohaseid ülesandeid Rootsi riiklikule finantsametile (ESV) kui taaste- ja vastupidavusraha väljamaksete ja kasutamise üldise järelevalve eest vastutavale auditeerimisasutusele, kellel on õigus koguda teavet eesmärkide ja sihtide saavutamise kohta, st juurdepääs rakendusorganite andmetele ja õigus auditeerida, sealhulgas juurdepääs lõplike vahendite saajate andmetele kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktiga d. ESV on pädev auditeerimisasutus, mis koondab kõik asjakohased auditileiud ja soovitusel ning nõuab oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Lisaks otsustab valitsus taaste- ja vastupidavusraha täitmise aspektide eest vastutavatele konkreetsetele asutustele antavate volituste üle, et anda Rootsi riiklikule finantsametile (ESV) ja valitsusasutuste keskele koordineerivale üksusele (rahandusministeerium) aru eesmärkide ja sihtide vastavatest eesmärkidest ja saavutustest, esitada liidu vahendite haldaja kinnitusi, võimaldada ESV-l auditeid teha ning tagada liidu rahastamise nähtavus;

3) Kõikide ametlike volituste jõustumine koos vajalike eelarveeraldistega Rootsi riikliku finantsjuhtimise asutuse (ESV) auditiga seotud ülesannete täitmiseks.

Punktis 1 nimetatud vajalikke otsuseid võib täpsustada järgmiselt:

- Valitsus otsustab, millised on järgmiste asutuste ülesanded, et anda aru oma vastavatest eesmärkidest ja sihtidest, esitada liidu vahendite haldaja kinnitused ja lubada Rootsi riiklikul finantsametil auditeid teha ning tagada liidu rahastamise nähtavus:
 1. Riiklik Elamumajanduse, Ehituse ja Planeerimisamet,
 2. Digivalitsusamet,
 3. Rootsi Kõrgema Kutseõppe Amet,
 4. Rootsi Keskkonnakaitseamet,
 5. Rootsi Posti- ja Telekommunikatsiooniamet,
 6. Riiklik Tervishoiu- ja Sotsiaaliamet,
 7. Rootsi Energiaamet,
 8. Rootsi Haridusamet,
 9. Rootsi Transpordiamet, ja
 10. haridusvaldkonnas tegutseva asutuse ülesanded.

Valitsus kavatab sõlmida lepinguid muudetud tingimuste kohta Chalmersi Tehnikaülikooli ja Jönköpingi ülikooliga.

- Vajaduse korral täiendatakse järgmisi määrusi ja ülesandeid vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktides e ja f ning artikli 34 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Lisaks täiendatakse eeskirju nii, et ESV-l oleks vastutus maksete jälgimise ja riigi toetuse saajatelt vajaliku teabe nõudmise eest vastavalt eeskirjadele:
 1. Määrus (2017:1319) [förförordningen om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning],
 2. Määrus (2015:517) [förförordningen om stöd till lokala klimatinvesteringar],
 3. Määrus (2019:525) [förförordningen om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon],

4. Tulevane määrus [förordning om stöd till energieffektivisering av bostadshus (bereds för närvarande)],
 5. Määrus (2020:266) [förordningen om statligt stöd för utbyggnad av areredbandsinfrastruktur],
 6. Määrus (2016:881) [förordningen om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande],
 7. Määrus (2016:937) [förordningen om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning],
 8. Määrus (2009:130) [förordningen om yrkeshögskolan],
 9. eelseisvad ülesanded 2022. ja 2023. aastaks seoses eakate hoolduse algatusest tulenevate riigitoetuste maksimisega omavalitsuste;
 10. Digivalitsusameti ülesanded/määrus,
 11. haridusvaldkonnas tegutseva asutuse ülesanded,
 12. Rootsi Keskkonnakaitseameti ülesanded/määrus,
 13. Riikliku Tervishoiu- ja Sotsiaalameti ülesanded/määrus ning
 14. Rootsi Transpordiameti ülesanded/määrus,
- Volitused/ülesanded tagavad, et asjaomased asutused kehtestavad asjakohased menetlused seoses järgmisega: i) huvide konflikt, ii) topeltrahastamine, iii) pettuste ja korruptsiooni avastamine ning iv) andmete kogumine.

Reform pidi olema ellu viidud 31. detsembriks 2021.

C.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
34	Eakate hoolduse algatus	Siht	Eakate hoolduse algatuse raames on haridusteed alustanud 1 500 osalejat		Osalejate arv	0	1 500	4. kv	2021	Haridust peab olema alustanud vähemalt 1 500 vanurite hooldustöötajat (kaks funktsionaalrühma: õendusabi assistendid ja õed või osakonnajuhatajad) ajavahemikul 2020–2021.
35	Eakate hoolduse algatus	Siht	Eakate hoolduse algatuse raames on haridusteed alustanud 8 000 osalejat		Osalejate arv	1 500	8 000	4. kv	2023	Haridust peab olema alustanud vähemalt 8 000 vanurite hooldustöötajat (kaks funktsionaalrühma: õendusabi assistendid ja õed või osakonnajuhatajad) ajavahemikul 2020–2023.
36	Abiõe kutseala kaitstud kutsenimetus	Eesmärk	Abiõe kutsenimetust reguleeriva seaduse jõustumine	Õigusnorm, millega kehtestatakse abiõe kutsenimetuse kvalifikatsiooninõuded, viitega jõustumisajale, avaldatakse ametlikus väljaandes ja see jõustub avaldamise kuupäeval.				3. kv	2023	Õigusakt teise taseme õe kutse saamiseks nõutava hariduse kohta jõustub pärast seda, kui Rootsi parlament on selle vastu võtnud. Seadusega kehtestatakse kvalifikatsiooninõuded ning 10-aastane üleminekuperiood, et võimaldada ametis olevatel töötajatel kutsetunnistust taotleda ja saada.
37	Kohandatud vanusepiirid	Eesmärk	Jõustada seadusemuudatused, et kohandada vanusepiire sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides	Õigusnorm, mis näitab seaduse, millega kehtestatakse kohandatud vanusepiirid sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides, jõustumisaega, avaldatakse ametlikus väljaandes ja see jõustub avaldamise kuupäeval.				4. kv	2023	Pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud seadusandlikud muudatused, millega tõstetakse sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemide vanusepiire ühe aasta võrra

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
38	Kohandatud vanusepiirid	Eesmärk	Vanusepiiride automaatse kohandamise jõustumine sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides 65. eluaasta juures vastavalt järelejäänud eluea pikkuse kujunemisele	Õigusnorm, mis viitab seaduse, millega kehtestatakse keskmise eeldatava elueaga vastavusse viidud seos pensioniea ja vanusepiiri vahel, jõustumisele, avaldatakse ametlikus väljaandes ja see jõustub avaldamise kuupäeval.				2. kv	2026	Pärast Rootsi parlamendi poolt vastuvõtmist jõustuvad seadusemuudatused, millega seotakse pensioniea piirid võrdlusvanusega, mis on vastavuses keskmise eeldatava elueaga
39	Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste meetmete tugevdamine	Eesmärk	Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid meetmeid käsitlevate õigusaktide muudatuste jõustumine	Õigusnorm, mis viitab selliste õigusnormide jõustumisele, millega kehtestatakse tõhusamad rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased meetmed				4. kv	2023	Jõustumine pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud seadusemuudatused rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhustamiseks.
40	Uus pangakonto- ja pangaseifisüsteem	Eesmärk	Uue pangakonto- ja pangaseifisüsteemi käsitleva seaduse jõustumine	Õigusnorm, mis viitab sellise seaduse jõustumisele, millega antakse asjaomastele asutustele juurdepääs pangakonto- ja pangaseifomanike isikuandmetele, jõustus avaldamise kuupäeval (10. september 2020).				3. kv	2020	Jõustada õigusakt, millega antakse asjaomastele pädevatele asutustele, sealhulgas prokuröridele, juurdepääs pangakonto- ja pangaseifomanike isikuandmetele.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
41	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	M 1: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem	Volituste ja ülesannete jõustumine				4. kv	2021	Valitsus võtab vastu otsused asjaomastele asutustele taaste- ja vastupidavuskava täitmiseks antud volituste/ülesannete kohta, nagu on sätestatud meetme kirjelduses, ning muud vajalikud otsused, mis on vajalikud taaste- ja vastupidavuskava tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks vastavalt määruse (EL) 2021/241 nõuetele. Volitused/ülesanded tagavad, et asjaomastel asutustel on asjakohased menetlused seoses järgmisega: i) huvide konflikt, ii) topeltrahastamine, iii) pettuste ja korruptsiooni avastamine ning iv) andmete kogumine.
42	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	M 2: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem	Volituste ja ülesannete jõustumine				4. kv	2021	Valitsus annab Rootsi riiklikule finantsametile asjakohased volitused/ülesanded seoses taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud teabehaldusega (andmete kogumine eesmärkide ja sihtide saavutamise kohta) ning aruandlusega, lisaks nende volitustele auditeerimisasutusena.
43	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	M 3: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem	Volituste ja ülesannete jõustumine				4. kv	2021	Valitsus võtab vastu otsused auditiga seotud asjakohaste volituste/ülesannete määramise kohta Rootsi riiklikule finantsametile.

D. KOMPONENT 4. LAIRIBAÜHENDUSE LAIENDAMINE JA AVALIKU HALDUSE DIGITEERIMINE

See Rootsi taaste- ja vastupidavuskava komponent sisaldab investeeringuid, mille eesmärk on laiendada Rootsi digitaristut ning muuta riigi avalik haldus tõhusamaks ja eesmärgipärasemaks, kasutades ära digitaliseerimise võimalusi.

Rootsi lairibataristu on üldiselt hästi arenenud. Selleks et saavutada valitsuse eesmärk, et 2025. aastaks peaks kõigil Rootsil olema juurdepääs kiirele lairibaühendusele, on siiski vaja suurendada selle kättesaadavust eelkõige hõredalt asustatud piirkondades, kus turumehhanismid üksi ei taga selliste teenuste osutamist. Lairibaühenduste kiiruse ja kättesaadavuse suurendamine aitab kodumajapidamistel ja ettevõtetel saada kasu kiirest digipöördest.

See komponent hõlmab ka investeeringuid kogu haldussüsteemi hõlmavasse digitaalsesse taristusse. Kuna sellist taristut praegu ei ole, eksisteerib suur hulk erinevaid raamistikke ja standardeid, mis pärsib koostalitlusvõimet ning suurendab seega ohtu tõhususele ja turvalisusele. Selles komponendis sisalduvate investeeringute eesmärk on neid probleeme lahendada, luues ühise digitaristu.

Komponent peaks aitama täita Rootsil esitatud riigipõhiseid soovitusi, eelkõige „keskenduda rohe- ja digipöördele, eelkõige [...] kõrgtehnoloogilistele ja uuenduslikele sektoritele“ (riigipõhine soovitus 1, 2020).

D.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Ühine avaliku halduse digitaristu

Investeering, mida Rootsi Digivalitsusamet koordineerib Rootsi eri asutuste osalusel, seisneb uute digiteenuste väljatöötamises ning olemasolevate ajakohastamises ja moderniseerimises, eelkõige puudutab see teenuseid, mis võimaldavad standarditud digitaalseid avaliku sektori teenuseid ettevõtjatele ja kodanikele, nagu digipostiteenused ja tugiteenused, mis võimaldavad teabe vahetamist ja käitlemist, näiteks identiteedi- ja usaldusraamistikud. Eesmärk on saavutada avalike andmete käitlemisel suurem tõhusus ja turvalisus, pakkudes samal ajal kodanikele ja ettevõtjatele standarditud lahendusi avalikus halduses tervikuna. Rahalised vahendid eraldatakse ühiseks assigneeringuks, millest makstakse osalevatele asutustele toetusi, et aidata neil töötada välja ja luua standarditud digitaristu ja ühiselt välja töötatud lahendused. Eelkõige hõlmab investeering lähteandmete riiklikku raamistikku, uusi ja täiustatud digiteenuseid, samuti tugiteenuseid teabe vahetamiseks ja käitlemiseks ning ühist usaldus- ja turvaraamistikku.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Investeering 2: Lairibaühenduse laiendamine

Meetmega rahastatakse lairibaühenduse laiendamist, kui turuosalised ei saa äriarvestel alustel laieneda. Keskvalitsuse toetust haldab Rootsi Posti- ja Telekommunikatsiooniamet, mis kontrollib abikõlblikkust, teeb otsuseid toetuste kohta, teeb makseid ning kontrollib ja jälgib rakendamist. Toetust antakse kuni ühenduspunktini, näiteks kiudoptilise kaabli ühenduspunktini („võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised“) ja taristule, mille võimsus on 1 Gbit/s. Toetuse andmise otsus sisaldab sätteid talitluskindluse ja töökindluse kohta ning toetuse saaja kohustust pakkuda lõppkasutajatele taotluse korral lairibaühendust kolme aasta jooksul pärast projekti lõpuleviimist („ühendatud kodu“). Toetus on tehnoloogiliselt neutraalne, tingimusel et projektid vastavad nõutud kiirusele.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2025.

D.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja

rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
44	Ühine avaliku halduse digitaristu	Eesmärk	Põhiandmete ja ühise avaliku digitaristu riiklik raamistik on loodud ja toimib	Avaliku sektori turvaliseks ja tõhusaks elektrooniliseks teabevahetuseks ja põhiandmetele juurdepääsuks on loodud ja toimiv riiklik raamistik ja ühine avalik digitaristu.				4. kv	2023	Avaliku sektori turvaliseks ja tõhusaks teabevahetuseks on loodud ja toimiv põhiandmete riiklik raamistik (mis esialgu hõlmab isikuandmeid, ettevõtteid, vara ja geograafilist teavet) ja ühine avalik digitaristu, sealhulgas teabevahetuse ja -käitluse alustalad, uued digitaalteenused ning usaldus- ja turberaamistikud.
45	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S1: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooned (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)		Uus lairibajuurdepääs hoonetele	0	23 500	4. kv	2021	Vähemalt 23 500 täiendavat hoonet, mis asuvad vähemalt 1 Gbit/s võimsusega võrgustiku vahetus läheduses (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised) toetust saanud projektides. Vahetu lähedus tähendab hooned, mis ei ole ühendatud väga suure läbilaskevõimega võrguga (nt kiudoptiline võrk), kuid mille lähedal selline võrk (nt kiudoptiline kaabel) asub.
46	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S2: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooned (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)		Uus lairibajuurdepääs hoonetele	23 500	41 900	4. kv	2022	Vähemalt 18 400 täiendavat hoonet, mis asuvad vähemalt 1 Gbit/s võimsusega võrgustiku vahetus läheduses (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised) toetust saanud projektides. Vahetu lähedus tähendab hooned, mis ei ole ühendatud väga suure läbilaskevõimega võrguga (nt kiudoptiline võrk), kuid mille lähedal selline võrk (nt kiudoptiline kaabel) asub.
47	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S3: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooned (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)		Uus lairibajuurdepääs hoonetele	41 900	50 900	4. kv	2023	Vähemalt 9000 täiendavat hoonet, mis asuvad vähemalt 1 Gbit/s võimsusega võrgustiku vahetus läheduses (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised) toetust saanud projektides. Vahetu lähedus tähendab hooned, mis ei ole ühendatud väga suure läbilaskevõimega võrguga (nt kiudoptiline võrk), kuid mille lähedal selline võrk (nt kiudoptiline kaabel) asub.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
48	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S4: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)		Uus lairibajuurdepääs hoonetele	50 900	59 400	4. kv	2024	Vähemalt 8500 täiendavat hoonet, mis asuvad vähemalt 1 Gbit/s võimsusega võrgustiku vahetus läheduses (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised) toetust saanud projektides. Vahetu lähedus tähendab hooneid, mis ei ole ühendatud väga suure läbilaskevõimega võrguga (nt kiudoptiline võrk), kuid mille lähedal selline võrk (nt kiudoptiline kaabel) asub.
49	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S5: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)		Uus lairibajuurdepääs hoonetele	59 400	66 100	4. kv	2025	Vähemalt 6700 täiendavat hoonet, mis asuvad vähemalt 1 Gbit/s võimsusega võrgustiku vahetus läheduses (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised) toetust saanud projektides. Vahetu lähedus tähendab hooneid, mis ei ole ühendatud väga suure läbilaskevõimega võrguga (nt kiudoptiline võrk), kuid mille lähedal selline võrk (nt kiudoptiline kaabel) asub.

E. KOMPONENT 5. INVESTEERIMINE MAJANDUSKASVU JA ELUASEMETESSE

See komponent hõlmab reforme ja investeeringuid, mille eesmärk on vähendada pingeid ja soodustada investeeringuid eluasemeturul.

Kõrgeid eluasemehindu ja nendega seotud kodumajapidamiste suurt võlakoormust on alates makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse algusest peetud Rootsi majanduses makromajanduslikuks tasakaalustamatuseks, mis on viinud riigipõhiste soovitusteni.

Eluasemeturuga seotud reformide ja investeeringute eesmärk on ehitustoetuste abil suurendada eluasemepakkumist üüriturul ja üliõpilaste eluasemeturul, parandada eluasemete ehitamise eeltingimusi, vähendada ehitusloamenetluse kitsaskohti ning vähendada eluasemetelt makstavat kapitalikasumi maksu.

Seda arvesse võttes on Rootsi taaste- ja vastupidavuskava selle komponendi eesmärk aidata suurendada eluasemete ehitamist ja parandada eluasemeturu tõhusust. Komponent koosneb ühest investeeringust ja viiest reformimeetmest.

Eluasemeturuga seotud reformimeetmed peavad 1) võimaldama sidusrühmadel osaleda ehitusplaneerimisprotsessis, 2) lihtsustama ehituslubade reguleerivat raamistikku ja suurendama selle tõhusust, 3) parandama elamuehituse eeltingimusi, 4) suurendama edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära ja 5) kaotama edasilükatud maksustamisega kapitalikasumilt arvestatud maksustatava tulu.

Komponent peaks aitama täita Rootsile esitatud riigipõhiseid soovitusi, eelkõige „vähendada kodumajapidamiste suurest võlast tulenevaid riske, vähendades järk-järgult hüpoteeklaenude intressimaksude maksustatavast tulust mahaarvamist või suurendades korduvaid omandimakse. Stimuleerida investeerimist eluasemehitusse piirkondades, kus eluasemenappus on kõige suurem, eelkõige struktuursete tõkete kõrvaldamise kaudu ehitussektoris. Parandada eluasemeturu tõhusust ja vaadata läbi kapitalikasumi maksu ülesehitus“ (riigipõhine soovitus 1, 2019).

E.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Investeeringuabi üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele

Investeeringimeetme eesmärk on leevendada eluasemete nappust, suurendades selliste uute üüripindade pakkumist, mille rent on madalam võrreldes uute subsideerimata eluasemetega. Koos sissetulekut käsitlevate piiravate nõuetega on need eluruumid majanduslikult kättesaadavad suuremale arvule leibkondadele, lihtsustades olukorda ka tulujaotuse alumises pooles elavate inimeste, üliõpilaste või tööturul aktiivsete inimeste jaoks. Ehitustoetusi makstakse 2022. ja 2023. aastal valmivatele majadele. Sihtrühmani jõudmiseks tuleb lisada mitu tingimust, nimelt et investeerimisabi sõltub maksimaalsest üürimäärast, samas kui üürileandja ei tohi keelduda subsideeritud eluruumi rentimisel võimalikust üürikoost põhjusel, et tema sissetulek on liiga väike, tingimusel et isik või leibkond on võimeline üüri maksuma. Toetuskavaga toetatakse investeeringuid, millega saavutatakse primaarenergia nõudluse vähenemine hoone tasandil vähemalt 20 % võrreldes ehitusmääruse nõuetega. Eeldatakse, et see langeb kokku ajalooliste kogemustega.

Investeering peab olema rakendatud 31. detsembriks 2023.

Reform 1: Eraalgatusõigus – planeerimisega tegelevate sidusrühmade osalemine

üksikasjalikus arengukavas

Reformimeetme eesmärk on lühendada üldplaneeringu planeerimise aega piirkondades, kus ehitus on lubatud. Reformi jõustumisel antakse sidusrühmadele, nagu kinnisvaraomanikud, arendajad ja ehitusettevõtjad, rohkem võimalusi alustada detailsete üldplaneeringute

väljatöötamist ja osaliselt selles ka osaleda. Omavalitsus teatab taotluse esitanud sidusrühmale, milliseid planeerimisdokumente on vaja detailplaneeringuks, sealhulgas riiklike huvide, rannakaitse ning tervise ja ohutusega seotud dokumendid. Planeerimis- ja ehitusseadus vaadatakse läbi selgitamaks, et hoolimata omavalitsuse lõplikust vastutusest, võivad detailplaneeringu ettepaneku koostada kinnisvaraomanikud või teised, kes teevad ehituskava ettepaneku.

Reform pidi olema ellu viidud 31. detsembriks 2021.

Reform 2: Lihtsustatud ja tõhus reguleeriv raamistik ehituslubade jaoks

Reformimeetme eesmärk on muuta ehituslubade õigusraamistik tulemuslikumaks ja tõhusamaks. Reformimeetmega määratakse kindlaks i) millal peaks eri liiki ehitusmeetmete puhul tekkima litsentsi- või teatamiskohustus, ii) milliseid ettekirjutusi tuleks loa saamiseks järgida, tagades, et litsentsikohustused ei ole ulatuslikumad, kui on vaja ühiskonna ja naabrite huvide tagamiseks, iii) vajalikud muudatused menetluseeskirjades ja iv) muud ettepanekud planeerimis- ja ehituseeskirjades ning muudes määrustes, mida peetakse uurija analüüside ja taotluste alusel põhjendatuks.

Reform peab olema ellu viidud 31. detsembriks 2023.

Reform 3: Paremad eeltingimused eluasemete ehitamiseks

Selleks et võimaldada ehitusprotsessi suuremat prognoositavust ja tõhusust ning lihtsustada korratavaid protsesse, esitas valitsus 16. septembril 2021 seadusandliku ettepaneku sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtete kohta, et ehitusprotsess oleks prognoositavam. Reformiga muudetakse planeerimis- ja ehitusseadust (SCS 2010:900), lisades planeerimis- ja ehitusseadusesse uue osaleja, sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtja („Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar bygg process“).

Sertifitseeritud ehitusprojektiettevõttele peavad olema eriteadmised ja kogemused, et hinnata valitsuse määrustes sätestatud tõhusus- ja juurdepääsetavusnõudeid ning elamute ehitamise tehnilisele kinnisvarale esitatavaid nõudeid, ning ta peab olema võimeline seda põhjendama tunnistusega, mille on välja andnud selleks akrediteeritud asutus. Lisaks võimaldab reform arendajal kasutada uute elamute projekteerimisel sertifitseeritud ehitusprojektifirmat. Sellise ettevõtte kasutamise korral ei võta ehituskomisjon arvesse sertifitseerimisega hõlmatud nõudeid ei enne ehituslubade või tegevuse alustamise teadete kohta otsuse tegemist. Arendaja võib soovi korral kasutada protsessis sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtjat.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reform 4: Edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäär suureneb

Meetme eesmärk on vähendada eraomandis olevate koduomanike kinnisvaraostude tehingukulud, hõlbustades seeläbi eluasemete kättesaadavust ja tööjõu liikuvust. Edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi maksimumsummat suurendati 1 450 000 Rootsi kroonilt 3 000 000 Rootsi kroonile.

Reform pidi olema ellu viidud 1. juuliks 2020 ja hakkama kehtima müügi suhtes peale 30. juunit 2020.

Reform 5: Edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi arvestusliku tulu kaotamine

Meetme eesmärk on vähendada eraomandis olevate koduomanike kinnisvaratehingute tehingukulud, hõlbustades seeläbi eluasemete kättesaadavust ja tööjõu liikuvust. Meetmega kaotatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu. Varem kohaldati edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi suhtes fikseeritud intressimääral põhinevat standardtulu. See standardtulu tuli lisada maksustatavale tulule ja seda maksustati 30 % määraga.

Reform pidi olema ellu viidud 1. jaanuariks 2021 ja hakkama kehtima maksustamisaastate suhtes peale 31. detsembrist 2020.

E.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
50	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S1: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele		Uued valminud eluruumid	0	1 500	4. kv	2022	Statistika kõigi maksete ja üle antud hoonete kohta, mis vastavad tingimustele, mis tagavad sihtrühmani jõudmise, nimelt et investeerimisabi sõltub maksimaalsest üürimäärast, samas kui üürileandja ei tohi keelduda subsideeritud eluruumi rentimisel võimalikust üürikuust põhjusel, et tema sissetulek on liiga väike, tingimusel et isik või leibkond on võimeline üüri maksta. Üüriandmeid võrreldakse subsideerimata uute eluruumidega.
51	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S2: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele		Uued valminud eluruumid	1 500	4 800	4. kv	2023	Statistika kõigi maksete ja üle antud hoonete kohta, mis vastavad tingimustele, mis tagavad sihtrühmani jõudmise, nimelt et investeerimisabi sõltub maksimaalsest üürimäärast, samas kui üürileandja ei tohi keelduda subsideeritud eluruumi rentimisel võimalikust üürikuust põhjusel, et tema sissetulek on liiga väike, tingimusel et isik või leibkond on võimeline üüri maksta. Üüriandmeid võrreldakse subsideerimata uute eluruumidega.
52	Eraalgatusõigus – planeerimisega tegelevate sidusrühmade osalemine detailse arengukava koostamisel	Eesmärk	Eraalgatusõiguse kehtestamist käsitleva seaduse jõustumine	Õigusnorm, millega kehtestatakse eraalgatusõigus, märkides ära jõustumisaja				4. kv	2021	Pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud seadusemuudatused, mis hõlmavad 1) omavalitsuste kohustust esitada teavet planeerimises osalevatele eraõiguslikele isikutele nõutavate planeerimisdokumentide kohta, 2) sidusrühmade õigust saada loetelu dokumentidest, mida riigi haldusnõukogu peab vajalikuks, et otsustada, kas arengukava puudutab maakonna haldusnõukogu pädevusse kuuluvaid huve, nagu riiklikud huvid, rannikukaitse ning tervishoid ja ohutus, ning 3) selgitusi planeerimis- ja ehitusseaduses selle kohta, et detailse arengukava koostamisel nõutavaid planeerimisdokumente võivad lisaks omavalitsusele esitada ka teised isikud.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
53	Ehituslubade ja muude lubade lihtsustatud ja tõhus reguleeriv raamistik	Eesmärk	Jõustada lihtsustatud ja tõhusamat ehituslube reguleerivat raamistikku kehtestav seadus	Ehituslubade lihtsustatud ja tõhusamat reguleerivat raamistikku kehtestava seaduse jõustumine				4. kv	2023	Jõustumine pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud seadusemuudatused ehituslubade lihtsustatud ja tõhusa reguleeriva raamistiku kohta. Litsentsimiskohustus ja nõuded, mis peavad olema täidetud, et saada luba, ei tohi olla ulatuslikumad, kui on vaja ühiskonna ja naaberriikide huvide tagamiseks.
54	Paremad eeltingimused eluasemete ehitamiseks	Eesmärk	Planeerimis- ja ehitusseaduse muudatuste jõustumine, millega asutatakse sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtte [Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar byggprocess], mis toob kaasa paremad eeltingimused elamuehituses	Õigusnorm, millega kehtestatakse paremad eeltingimused eluasemete ehitamiseks, märkides ära jõustumisaja				4. kv	2022	Pärast seda, kui Rootsi parlament on vastu võtnud planeerimis- ja ehitusseaduse (SCS 2010:900) muudatused, võetakse kasutusele uus osaleja, nimelt sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtte. Sellise ettevõtte kasutamine elamuehituse protsessis asendab omavalitsuse varajast kontrolli selle üle, kas sertifitseerimisega hõlmatud ehituseeskirjad on täidetud. Eesmärk on võimaldada ehitusprotsessi suuremat prognoositavust ja tõhusust ning hõlbustada korratavaid protsesse.
55	Edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära suurendamine	Eesmärk	Asjaomase maksuseaduse muudatuse jõustumine, millega tõsteti edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära [1 450 000 Rootsi kroonilt 3 000 000 Rootsi kroonile)	Õigusnorm, mis viitab edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära tõstmise seaduse jõustumisele				3. kv	2020	Reformimeetmega suurendatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi maksimumsummat 1 450 000 Rootsi kroonilt 3 000 000 Rootsi kroonile.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
56	Meetmega kaotatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu.	Eesmärk	Asjaomase maksuseaduse muudatuse jõustumine, millega kaotatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu	Õigusnorm, mis viitab edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu kaotamise seaduse jõustumisele				1. kv	2021	Reformimeetmega kaotatakse tulumaksuga edasilükatud kapitalikasumi standardtulu.

F. KOMPONENT 6. REPowerEU PEATÜKK

REPowerEU peatüki eesmärk on vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja eelkõige kiirendada uute elektrivõrkude ehitamist, parandada hoonete energiatõhusust ja võidelda kütteostuvõimetuse vastu.

Komponendis käsitletakse seega riigipõhist soovitusi, mis on seotud üldise sõltuvuse vähendamisega fossiilkütustest (2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused nr 4). Kaks investeringut parandavad energiatõhusust korterelamutes ning üüri- ja üliõpilaseluruumides, samal ajal kui reformiga ühtlustatakse loamenetlusi elektrivõrgu laiendamiseks.

Ükski selle komponendi meede ei kahjusta märkimisväärselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendavaid meetmeid kooskõlas DNSH tehniliste suunistega (2021/C58/01).

F.1 Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Investeering 1: Laiendatud meede: Kortereelamute energiatõhusus

Selle meetme eesmärk on suurendada investeeringut 3: Kortereelamute energiatõhusus komponendi nr 1 alusel: Keskkonnahoidlik majanduse taastamine Meetme suurendamisega suurendatakse energiatõhususe eesmärgil renoveeritud ruutmeetrite arvu.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Investeering 2: Laiendatud meede: Investeeringuabi üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele

Selle meetme eesmärk on suurendada investeeringut 1: Investeeringuteks ettenähtud abi rendile ja üliõpilaseluasemele, komponendi nr 5 raames: Investeeringu majanduskasvu ja eluasemetesse. Meetme laiendamine suurendab üüri- ja üliõpilaseluasemete arvu.

Investeering viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reform 1: Elektrivõrkude ehitamiseks loa andmise menetluse kiirendamine

Selle reformi eesmärk on lühendada loamenetlust elektrivõrkude ehitamiseks, et tugevdada elektrivõrku Rootsis. Reformi eesmärk on lahendada ka riigisisised ja piiriüleised kitsaskohad elektrienergia edastamisel. Reform koosneb õigusaktidest, millega lihtsustatakse elektrivõrgu infrastruktuuri ehitamise korda. Sellega seoses sisaldab reform järgmisi elemente:

- lihtsustatud korra kehtestamine kohaliku piirkonna kaitsest erandite tegemiseks elektrivõrkude ehitamise loamenetluse ajal (nagu on praegu kirjeldatud Rootsi keskkonnaseadustiku 7. peatüki paragrahvides 11-b ja 13–18h), mis võimaldab neid erandeid teha kiiremini ja loamenetluse varasemates etappides; ning
- eeldus, et kõrgeima pingetasemega tehnoloogiavalikute hindamisel kasutatakse maapealse kaabli lahenduste asemel õhuliini lahendusi, millega muudetakse kehtivat nõuet, et mõlemat liiki lahendusi tuleks vaikumisi uurida.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

F.2 Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Vt tabel allpool. Kõigi näitajate lähtetaseme kuupäev on 1. veebruar 2020, kui meetme kirjelduses ei ole märgitud teisiti. Tabelis esitatud summad ei sisalda käibemaksu.

Number	Meede	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad eesmärkide puhul	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Aeg		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Ühik	Võrdlusalus	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
57	Korterelamute energiatõhusus	Siht	Renoveeriti hooneid 1 646 000 ruutmeetri ulatuses.		Ruutmeetrid	600 000	2 246 000	4. kv	2025	<p>Renoveeritud on hooneid 1 646 000 ruutmeetri ulatuses. Mõõtühik on Atemp, mis määrab hoone põrandapinna, millel energiatõhusus peaks põhinema.</p> <p>Atemp on määratletud kui kõigi selliste põrandate, pööningupõrandate ja keldripõrandapindade põrandapind, millel on reguleeritava temperatuuriga alad, mida köetakse temperatuurini üle 10 °C ja mis on piiritletud hoone välispiirde siseküljega. Pind hõlmab ka siseseinu või treppide, šahtide jms avasid. Garaažis, eluhoones asuvas hoones või muudes mitteleuruumides kui garaažis olev pind ei ole siiski hõlmatud.</p>
58	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S3: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele		Uued valminud eluruumid	4 800	6 720	4. kv	2025	<p>Statistika kõigi maksete ja üle antud hoonete kohta, mis vastavad tingimustele, mis tagavad sihtrühmani jõudmise, nimelt et investeerimisabi sõltub maksimaalsest üürimäärast, samas kui üürileandja ei tohi keelduda subsideeritud eluruumi rentimisel võimalikust üürnikust põhjusel, et tema sissetulek on liiga väike, tingimusel et isik või leibkond on võimeline üüri maksta. Üüriandmeid võrreldakse subsideerimata uute eluruumidega.</p>
59	Elektrivõrkude ehitamiseks loa andmise menetluse kiirendamine	Eesmärk	Elektrivõrkude ehitamise loamenetluse kiirendamise seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab elektrivõrgu ehitamise loamenetlust kiirendava seaduse jõustumisele				4. kv	2024	<p>Sellise seaduse jõustumine, millega kehtestatakse: a) lihtsustatud kord kohaliku piirkonna kaitsest erandite tegemiseks elektrivõrkude ehitamise loamenetluse ajal (nagu on praegu kirjeldatud Rootsi keskkonnaseadustiku 7. peatüki paragrahvides 11-b ja 13–18h), mis võimaldab neid erandeid teha lühematel ajavahemikel ja loamenetluse varasemates etappides; ning b) eeldus, et kõrgeimal pingetasemel tehnoloogiavalikute hindamisel kasutatakse õhuliinilahendusi maapealse kaabli lahenduste kohal, mis muudab kehtivat nõuet, et mõlemat tüüpi lahendusi tuleks vaiki misi uurida.</p>

2. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu

Rootsi taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 35 454 030 000 Rootsi krooni, mis on EKP 28. mai 2021. aasta euro viitemäära alusel 3 501 632 593 eurot.

2. JAGU: RAHALINE TOETUS

1. Rahaline toetus

Artikli 2 lõikes 2 osutatud osamaksud korraldatakse järgmiselt.

1.1. Esimene osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
1	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S1: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 300 000 tonni võrra
7	Korterelamute energiatõhusus	Eesmärk	Jõustada määrus, millega kehtestatakse korterelamute energiatõhususe parandamiseks tehtavate investeeringute toetuskava
9	Tugevam raudteetugi	Siht	Täiustatud või uuendatud on 60 km raudteed
13	Vähendamiskohustuse kohandamine	Eesmärk	Jõustada seadus, millega kehtestatakse suuremad kvoodid seoses kohustusega vähendada bensiini ja diislikütuse kasvuhoonegaaside heidet, nõudes kütusetarnijatelt biokütuste järkjärgulist sissesegamist
14	Vähendamiskohustuse kohandamine	Eesmärk	Jõustada seadus, millega kehtestatakse reaktiivkütuse vähendamise kohustus
15	Kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise kaotamine teatavates sektorites	Eesmärk	Jõustada seadus, millega osaliselt kaotatakse kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamine teatavates sektorites
17	Ametiautode korrigeeritud maksustatavad hüvitismäärad	Eesmärk	Jõustada ametiautode maksustatava hüvitismäära kohandamise seadus
19	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S1: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
20	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S2: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses
23	Suurem hüvitis kutseõppeks koos rootsi keelega sisserändajatele ja rootsi keele õppeks teise keelena	Eesmärk	Kehtestada suurem hüvitis kutseõppeks koos rootsi keelega sisserändajatele ja rootsi keele õppeks teise keelena
24	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S1: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses
25	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S2: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses
28	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S1: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses
34	Eakate hoolduse algatus	Siht	Eakate hoolduse algatuse raames on haridusteed alustanud 1 500 osalejat
40	Uus pangakonto- ja pangaseifisüsteem	Eesmärk	Uue pangakonto- ja pangaseifisüsteemi käsitleva seaduse jõustumine
41	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	E1: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem
42	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	E2: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem
43	Valitsuse otsused tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamiseks	Eesmärk	E3: Valitsuse otsused, millega tagatakse taaste- ja vastupidavuskava tulemuslik ja tõhus rakendamine, sealhulgas auditi- ja kontrollisüsteem

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
45	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S1: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)
52	Eraalgatusõigus – planeerimisega tegelevate sidusrühmade osalemine detailse arengukava koostamisel	Eesmärk	Eraalgatusõiguse kehtestamist käsitleva seaduse jõustumine
55	Edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära suurendamine	Eesmärk	Asjaomase maksuseaduse muudatuse jõustumine, millega tõsteti edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi ülemmäära 1 450 000 Rootsi kroonilt 3 000 000 Rootsi kroonile
56	Meetmega kaotatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu.	Eesmärk	Asjaomase maksuseaduse muudatuse jõustumine, millega kaotatakse edasilükatud maksustamisega kapitalikasumi standardtulu
		Osamakse summa	1 118 003 611 EUROT

1.2. Teine osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra-number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
2	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S2: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 240 000 tonni võrra
10	Tugevam raudteetugi	Siht	Täiustatud või uuendatud on 40 km raudteed
16	Kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise kaotamine teatavates sektorites	Eesmärk	Jõustada seadus, millega täielikult kaotatakse kütusele kehtestatud energiamaksu vähendamise teatavates sektorites
21	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S3: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses
26	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S3: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
29	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S2: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses
33	Töökaitseadus ja suuremad üleminekuvõimalused	Eesmärk	Jõustada seadusemuudatused, et ajakohastada töökaitset ja suurendada üleminekuvõimalusi
46	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S2: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)
50	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S1: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele
54	Paremad eeltingimused eluasemete ehitamiseks	Eesmärk	Planeerimis- ja ehitusseaduse muudatuste jõustumine, millega asutatakse sertifitseeritud ehitusprojektiettevõtte [Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar bygg process], mis toob kaasa paremad eeltingimused elamuehituses
		Osamakse summa	729 078 179 EURO

1.3. Kolmas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
3	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S3: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 140 500 tonni võrra
18	Väärtusliku looduskeskkonna ametlik kaitse	Siht	Bioloogilise mitmekesisuse jaoks kõrge loodusväärtusega looduse kaitseks väljamakstud rahalised vahendid
22	Rohkem õppekohti piirkondlikus täiskasvanute kutsehariduses	Siht	S4: Uued õppekohad kutseõppes ja täiskasvanuhariduses
27	Rohkem iga-aastaseid õppekohti kõrgemas kutsehariduses	Siht	S4: Rohkem õppekohti keskharidusjärgses kutsehariduses

30	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S3: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses
35	Eakate hoolduse algatus	Siht	Eakate hoolduse algatuse raames on haridusteed alustanud 8 000 osalejat
36	Abiõe kutseala kaitstud kutsenimetus	Eesmärk	Abiõe kutsenimetust reguleeriva seaduse jõustumine

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
37	Kohandatud vanusepiirid	Eesmärk	Jõustada seadusemuudatused, et kohandada vanusepiire sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides
39	Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste meetmete tugevdamine	Eesmärk	Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid meetmeid käsitlevate õigusaktide muudatuste jõustumine
44	Ühine avaliku halduse digitaristu	Eesmärk	Põhiandmete ja ühise avaliku digitaristu riiklik raamistik on loodud ja toimib
47	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S3: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)
51	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S2: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele
53	Ehituslubade ja muude lubade lihtsustatud ja tõhus reguleeriv raamistik	Eesmärk	Jõustada lihtsustatud ja tõhusamat ehituslube reguleerivat raamistikku kehtestav seadus
		Osamakse summa	915 879 253 EUROT

1.4. Neljas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
4	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S4: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 89 500 tonni võrra
31	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S4: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses
48	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S4: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)
59	Elektrivõrkude ehitamiseks loa andmise menetluse kiirendamine	Eesmärk	Elektrivõrkude ehitamise loamenetluse kiirendamise seaduse jõustumine
		Osamakse summa	303 352 660 EUROT

Viies osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
5	Kohalikud ja piirkondlikud kliimainvesteeringud	Siht	S5: Anda toetust projektidele, millega vähendatakse süsinikdioksiidi heitkoguseid eeldatavalt 15 000 tonni võrra
6	Kliimainvesteeringud tööstussektoris	Siht	Anda toetust projektidele, mis võivad aidata kaasa süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisele
8	Korterelamute energiatõhusus	Siht	Renoveeriti hooneid 600 000 ruutmeetri ulatuses.
57	Korterelamute energiatõhusus	Siht	Renoveeriti hooneid 1 646 000 ruutmeetri ulatuses.
32	Vahendid ülikoolide ja muude kõrgharidusasutuste haridusvajaduste rahuldamiseks	Siht	S5: Täiendavalt registreerunud üliõpilased kõrghariduses
38	Kohandatud vanusepiirid	Eesmärk	Vanusepiiride automaatse kohandamise jõustumine sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemides 65. eluaasta juures vastavalt järelejäänud eluea pikkuse kujunemisele
49	Lairibaühenduse laiendamine	Siht	S5: Suurem hulk lairibajuurdepääsuga hooneid (võrgutaristuga piirnevad kodumajapidamised)
58	Investeeringutoetus üüripindadele ja üliõpilaste eluasemetele	Siht	S3: Toetuse maksmine uutele valminud eluruumidele
		Osamakse summa	379 352 505 EUROT

3. JAGU: TÄIENDAV KORD

1. Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Rootsi taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine toimub vastavalt järgmisele korrale.

- Rahandusministeeriumi rahvusvaheline ja majandusosakond on koordineeriv asutus, kes vastutab üldiselt kava kui terviku järelevalve ja rakendamise eest. Vastutav avaliku sektori asutus jälgib, kontrollib ja kinnitab eesmärkide ja sihtide saavutamist. Koordineeriv asutus koostab ja allkirjastab liidu vahendite haldaja kinnituse ning vastutab ka maksetaotluste ettevalmistamise ja esitamise eest Euroopa Komisjonile ning maksetaotluste esitamise eest riiklikul tasandil.
- Rootsi taaste- ja vastupidavuskava üksikmeetmete rakendamise eest vastutavad avaliku sektori asutused (myndigheter). Nad annavad koordineerivale asutusele aru rakendamisel tehtud edusammudest ning vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamisest.
- Keskne auditeerimisasutus on Rootsi riiklik finantsamet (ESV). Riigikontroll teeb korrapäraselt raamatupidamisaruannete tõhususe, tulemuslikkuse ja usaldusväärsuse korduvaid auditeid.

2. Komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord

Selleks et anda komisjonile täielik juurdepääs vajalikele alusandmetele, kehtestab Rootsi järgmise korra.

- Rahandusministeerium kannab üldist vastutust taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest ning vastutab kõigi avaliku sektori asutuste nimel taaste- ja vastupidavuskava tegevus- ja haldusaspektide eest. Selleks et tagada taaste- ja vastupidavuskava rakendamise sidusus, on keskne auditeerimisasutus Rootsi riiklik finantsamet, kes aitab rahandusministeeriumi üldiste koordineerimiskohustuste täitmisel. Rootsi riiklik finantsamet vastutab ka andmete kogumise eest, et jälgida vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamist rahandusministeeriumi poolt. Rahandusministeerium (koordineeriv asutus) vastutab teabepäringutele keskse vastuse andmise ja lõppsaajaid puudutavatele andmetele juurdepääsu tagamise eest. Selliste andmete kogumise ja säilitamise tagavad taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eest vastutavad asutused.
- Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikega 2 esitab Rootsi pärast käesoleva lisa punktis 2.1 sätestatud asjakohaste kokkulepitud vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamist komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse rahalise toetuse maksmiseks. Rootsi tagab, et komisjonil on taotluse korral täielik juurdepääs asjakohastele alusandmetele, mis toetavad maksetaotluse nõuetekohast põhjendust nii maksetaotluse hindamiseks vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 3 kui ka auditi ja kontrolli eesmärgil.